

Klap – Artikel van de week: Elke week een pdf-file met een nieuwsartikel. Een artikel uit de Klap-krant of een volledig nieuw artikel in de weken dat er geen Klap verschijnt. Surf naar www.klapkrant.be en voer de webcode van de laatste Klap in.

Uitgewerkte lessuggesties

1. Gezonde voeding

- Sluit aan bij het artikel ‘Ongezonde reclame’ op pag. 4.
- Motivatie
Er wordt veel reclame gemaakt voor ongezonde voedingsmiddelen. Een groot deel van die reclame richt zich specifiek op kinderen. Die reclame beïnvloedt de voedselvoorkeur van kinderen en de aankoopverzoeken die ze maken bij hun ouders. Op die manier heeft de reclame een grote invloed op wat ze eten. Overvloedige reclame voor ongezonde producten maakt onze kinderen kwetsbaar voor overgewicht, obesitas en andere welvaartsziekten zoals kanker, diabetes type 2 en hart- en vaatziekten. We grijpen het artikel aan om het te hebben over gezonde voeding, de (nieuwe) voedingsdriehoek en de eetgewoonten van de leerlingen.
- Doelstellingen
 - De leerlingen kunnen gegevens uit een geschreven boodschap reproduceren en interpreteren.
 - De lln. situeren voedingswaren op de voedingsdriehoek.
 - De lln. geven hun mening omtrent reclame voor ongezonde voeding.
 - De lln. beoordelen hun eigen eetgewoonten (hoe gezond eet ik?).
 - De lln. maken creatieve reclameboodschappen over gezonde voeding.
- Werkwijze
 - **Vooraf:** Vraag de leerlingen om alle voedingswaren die ze tijdens een dag eten op te lijsten.
 - **Instap:** Start de les met het bekijken van een reclamefilmpje voor Bueno met Romelo Lukaku: www.youtube.com/watch?v=gWeHasIW3sk. Laat de leerlingen vrij reageren op het filmpje en stel eventueel vragen naar de invloed op kinderen en jongeren, de keuze voor Lukaku ...
 - **Kern:** Daarna lezen de leerlingen per 2 het artikel. Ze verwerken de tekst aan de hand van opdracht 1. Dit wordt gevolgd door een klassikale bespreking. Breng daarna de (nieuwe) voedingsdriehoek aan en bespreek de verschillende onderdelen. Vervolgens maken de leerlingen opdracht 2 individueel. Daarna beoordelen de leerlingen hun eigen eetgewoonten. Daartoe overlopen ze de olijsting die ze op voorhand maakten. Ze vullen opdracht 3 individueel in.
 - **Slot:** In de afsluitende activiteit (opdracht 4) maken de

leerlingen reclameboodschappen voor gezonde voeding.
- Extra: In een drama-activiteit kunnen de leerlingen het Lukaku-filmpje omvormen tot een reclamespot voor gezonde voeding.

- Meer informatie
 - Info voedingsdriehoek: www.gezondleven.be/themas/voeding/voedingsdriehoek
 - Info over de invloed van reclame voor ongezonde voeding: www.gezondleven.be/themas/voeding/beleid/kindermarketing/invloed-van-voedingsreclame-op-kinderen-en-jongeren

2. Tranen vol herinneringen

- Sluit aan bij het dossier ‘Dood-gewoon’ op pag. 7-9.
- Motivatie
De dood is onlosmakelijk verbonden met het leven. Ook de leerlingen krijgen vroeg of laat te maken met dood en afscheid nemen. Uit onderzoek blijkt dat aan het einde van de basisschool 3 op de 4 leerlingen van nabij een overlijden hebben meegemaakt. Als afscheid een bespreekbaar onderwerp is op school, kan je in tijden van groot verdriet veel betekenen voor de leerlingen. De dood is bovendien een fascinerend thema waar kinderen nieuwsgierig naar zijn. Deze les sluit aan bij de leerdomeinen Wereldoriëntatie en Actualiteit.
- Doelstellingen
 - De leerlingen begrijpen dat de dood deel uitmaakt van het leven.
 - De lln. weten wat hunebedden zijn.
 - De lln. kennen de begrippen euthanasie, zelfmoord, begraven en cremieren.
 - De lln. delen hun ervaringen op het gebied van verdriet en afscheid nemen.
 - De lln. uiten hun gevoelens over afscheid nemen op een creatieve manier (gedicht, elfje).
- Werkwijze
 - **Vooraf:** Vraag de leerlingen om een gedenkprentje of doodsbrief mee te brengen naar de klas (als ze dit hebben). Breng er zelf ook enkele mee.
 - **Instap:** Bekijk klassikaal dit filmpje: www.youtubekids.com/watch?v=1-sL7T_dg2M&hl=nl. Laat de leerlingen vrij reageren. Informeer of iemand al eens afscheid heeft moeten nemen van een huisdier. Hoe voelden ze zich toen?
 - **Kern:** Bekijk nu samen dit filmpje:

www.youtube.com/watch?v=OxrRNbzzdD4

Laat de leerlingen vrij reageren. Bekijk de meegebrachte doodsbriefen en gedenkprentjes en geef de lln. rustig de tijd om hierover te vertellen. Wat staat er allemaal op zo'n doodsbrief en gedenkprentje? Wat is het verschil tussen beide? Informeer bij de lln. die niets meegebracht hebben of ze ook al eens afscheid hebben genomen van een familielid of een vriend. Hoe voelden ze zich toen? Hoe zag het afscheidsritueel eruit? Hoe en wanneer herdenken ze de overledene nu? Lees daarna klassikaal het dossier 'Dood-gewoon' in Klap. Controleer of de leerlingen alles begrijpen. Vervolgens lossen de lln. in duo's de vragen van de werkbladen op. Nadien volgt een klassikale verbetering en bespreking.

- Slot: Breng een bezoek aan een begraafplaats. Stel enkele vragen aan de leerlingen. Welke zaken staan er op een grafsteen? (voor- en achternaam, geboorte- en sterfdatum) Soms staan er spreuken op een graf, zien jullie zo'n spreuk? Niet iedereen wordt begraven, waar zie je dat? (urnes, strooiweide)

3. De kiekenfretters van Brussel

- Sluit aan bij pag. 16 van Klap: 'Op stap in België'.
- Motivatie
In de reeks 'Op stap in België' komt elke maand een stad uit een andere provincie aan bod. Daarbij keren steeds dezelfde elementen terug: identiteitskaart en cartoon, enkele foto's, inleiding en paragrafen met tussentitel, minstens 1 paragraaf over de bijnaam, andere paragrafen over bijzonderheden. Op die manier maken de leerlingen kennis met bijna alle provincies en het hoofdstedelijk gewest van ons land. Deze maand komt onze hoofdstad aan bod. We maakten een les begrijpend lezen bij dit artikel. De les kan uitgebreid worden met een schrijfles, waarin de leerlingen een gelijkaardig artikel over de eigen gemeente schrijven.
- Doelstellingen
 - De leerlingen lezen een artikel aandachtig.
 - De lln. zoeken antwoorden op vragen in een tekst.
 - De lln. duiden de gewesten van België aan op de blinde kaart.
 - De lln. gebruiken informatie uit een artikel om een eigen mening of idee te vormen.
- Werkwijze
- In stap: Schotel de leerlingen dit raadsel voor: Wat is de link tussen deze twee? Toon (zonder bijschrift) op het digibord Brusselse spruitjes en een Brusselse wafel. Als ze het antwoord niet vinden, kan je nog 2 foto's tonen, van Angèle en Stromae. Indien nodig kan je daarna nog de tip geven dat het om een stad gaat. Leid vervolgens

het Klap-artikel kort in. Wie is al eens in Brussel geweest? Met welk doel? Misschien werkt er wel een ouder van een leerling? Toon op het digibord een aantal plaatsen van Brussel, of kijk naar het YouTube-filmpje *Ontdek Brussel in één minuut* (www.youtube.com/watch?v=3xwa0APiYSc). Welke gebouwen of andere dingen die in beeld komen, kennen de leerlingen? Geef de leerlingen de tijd om de eerste paragraaf stil te lezen. Check of de woorden duidelijk zijn.

- Kern: Vervolgens lezen de leerlingen de rest van het artikel. Stimuleer hen om zelfstandig aan de werkbladen te beginnen. Zwakkere lezers kan je eventueel in duo's laten werken. Na een poos overloop je de antwoorden klassikaal. Bij de creatieve vragen laat je enkele leerlingen aan het woord komen om de verschillende ideeën te horen. Bespreek ook wat goed of minder goed liep. Wat had de leerling nodig om weer verder te kunnen toen hij/zij vast kwam te zitten? Vraag of de klasgroep na deze les meer kan herkennen in het promofilmje. Toon het eventueel opnieuw.

- Slot: Beëindig de les met de afbeelding van Madam Pheip met een stapel wafels, een beeld waarmee elke Nero-strip eindigt. Wie kent deze stripeekers? En zijn er kinderen die de strips van Kuifje kennen? Laat die leerlingen wat vertellen over deze strips.

- Extra: Kondig de creatieve schrijfoefening aan. Geef de leerlingen voldoende tijd om informatie te verzamelen alvorens die les aan bod komt.

- Extra informatie

Boeken

- *Rosie en Moussa*: boeken van Michael De Cock, film geregisseerd door Dorothée Van Den Berghe (2018).

De film geeft je een goed beeld van Brussel. Boek(en) en film vergelijken biedt vanzelfsprekend nog meer gespreksstof!

- Gebruik het kijk- en zoekboek *Tram Bxl* van Marjolein Pottie (Lannoo, 2019) voor een spelletje *Ik zie ik zie wat jij niet ziet* of een schrijf- of spreekopdracht bij een van de prenten. Bijvoorbeeld: breng verslag uit als een reporter ter plaatse.

- *Renée* van Pieter De Poortere (Nanuq, 2022): ontdek Brussel en het werk van René Magritte. En welke Brusselaars herken je?

- *Brussels Hoofdstedelijk Gewest* door Evelyn Mertens (Documentatiecentrum, 2020): bekijk een voorsmaakje van dit boek op www.schoolsupport.be.

Liedjes

- *Bruxelles je t' aime* (Angèle)

- *Brussel* (Johan Verminnen)

- *Brussel was toen nog een bruisende stad* (Liesbeth List, naar *Bruxelles* van Jacques Brel).

Sleutel bij de werkbladen

1. Gezonde voeding

- a. Overdag mag er geen reclame meer worden gemaakt voor ongezonde voeding. Bekende figuren mogen niet meer op de verpakking van ongezonde voeding staan.
b. Reclame zal kinderen minder overtuigen. – Kinderen zullen minder ongezond eten.
- a. meer in cirkel bovenaan – minder in cirkel links onderaan – zo weinig mogelijk in cirkel rechts onderaan
b. bovenste balk: 6
zone daaronder: 1 – 2 – 8 – 9 – 11
zone daaronder: 4 – 10 – 13 – 15
onderste zone: 5
cirkel: 3 – 7 – 12 – 14
- 4. eigen antwoorden

2. Tranen vol herinneringen

- Je hebt verdriet wanneer je afscheid moet nemen van iemand, maar je hebt ook mooie herinneringen aan de persoon waar je afscheid van hebt moeten nemen.
Bv. een koekje, omdat oma lekkere koekjes bakte toen ze nog leefde
- een hunebed – 5000 jaar geleden – heel groot, tot 20 meter lang – voor belangrijke mensen
- Allerheiligen en 1 november en Het leven van alle heiligen wordt gevierd. – Allerzielen en 2 november en De overledenen worden herdacht.
- dokters – leven – dag – denk – spuitje – euthanasie – vertellen – zelfmoord
- Begraven: dode lichaam in kist, gat in grond op begraafplaats, kist wordt begraven in gat, er komt een zerk en eventueel ook een grafsteen op, daarop staan de naam en de geboortedatum en sterfdatum. – Cremeren: dode lichaam in kist, kist in speciale oven, door de hitte verdwijnt het lichaam, er blijft enkel as over, die as gaat in een urne, dat is een mooie pot die thuis of op de begraafplaats bewaard wordt, de as kan ook uitgestrooid worden.
- bv. Ja, omdat ik bang ben voor de dood. Nee, omdat ik denk dat als je hier al 100 jaar rondloopt je blij bent dat je mag gaan.
- bv. 70 jaar: wereldreis maken – 7 dagen: pretpark, feest met je vrienden
- bv. Afscheid – doet pijn – ogen vol tranen – ik mis je zo – zakdoek

3. De kiekenfretters van Brussel

1.

2. mascotte = Manneken Pis – bijnaam = Kiekenfretters – culturele specialiteit = strips
3. de 14 – graaf van Vlaanderen – heer van het kasteel van Gaasbeek
4. eigen antwoord
5. Zinneke – Manneken Pis – Jeanneke Pis
Omdat het een paar keer werd gestolen of vernield. – eigen antwoord
6. Kuifje – de Smurfen
7. a. stripmuren – standbeelden – straatnamen
b. eigen antwoord
8. Grote Markt – Atomium – Kathedraal van Sint-Michiel en Sint-Goedele

4. Klap Nieuwsquiz 3

1. c – 2. b – 3. c – 4. b – 5. a
6. b – 7. c – 8. c – 9. a – 10. b

1. Bij het artikel

a. Welke strengere regels voor reclame van voeding worden in het artikel vermeld?

b. Welk doel hebben die strengere regels? Noteer de gevolgen.

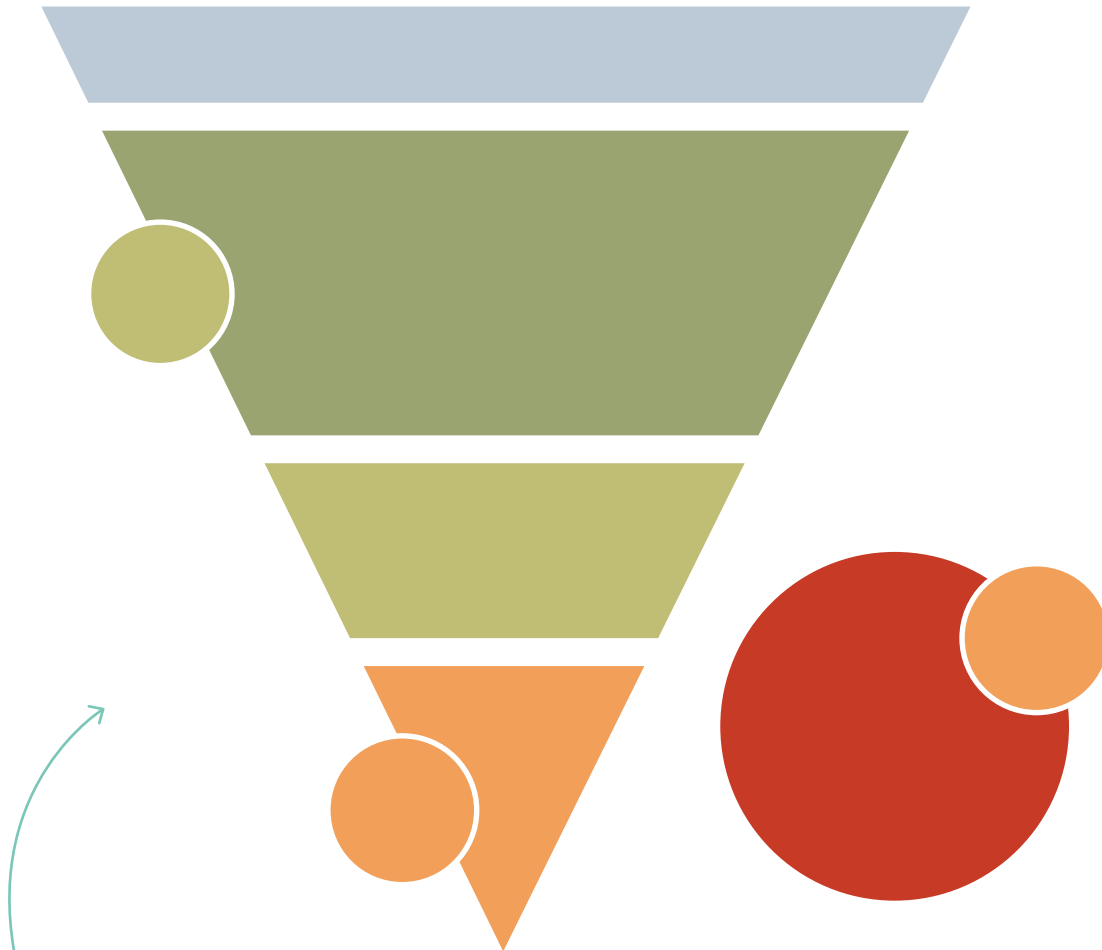
Er komen strengere regels.

→ Gevolg voor de reclame:

→ Gevolg voor de kinderen:

2. Gezonde voeding: de voedingsdriehoek

a. Noteer de woorden op de juiste plaats in de 3 cirkels: meer, minder, zo weinig mogelijk.

b. Noteer het nummer van de voedingswaren op de juiste plaats in de voedingsdriehoek.

1. brood	6. water	11. prinsessenbonen
2. noten	7. cola	12. chips
3. snoep	8. aardappelen	13. kaas
4. eieren	9. peer	14. taart
5. biefstuk	10. kip	15. melk

3. Eet jij gezond?

a. Kijk naar de voedingsdriehoek.

Hoe gezond eet jij?

- heel gezond gezond niet zo gezond helemaal niet gezond

b. Wat kan je doen om (nog) gezonder te eten?

4. Reclame voor gezonde voeding

a. Deze fruitsoorten willen jou en je klasgenoten overtuigen om gezond te eten.

Wat zeggen ze?

b. Maak een collage van een bekende figuur die reclame maakt voor een gezond voedingsproduct.

Tranen vol herinneringen (1)

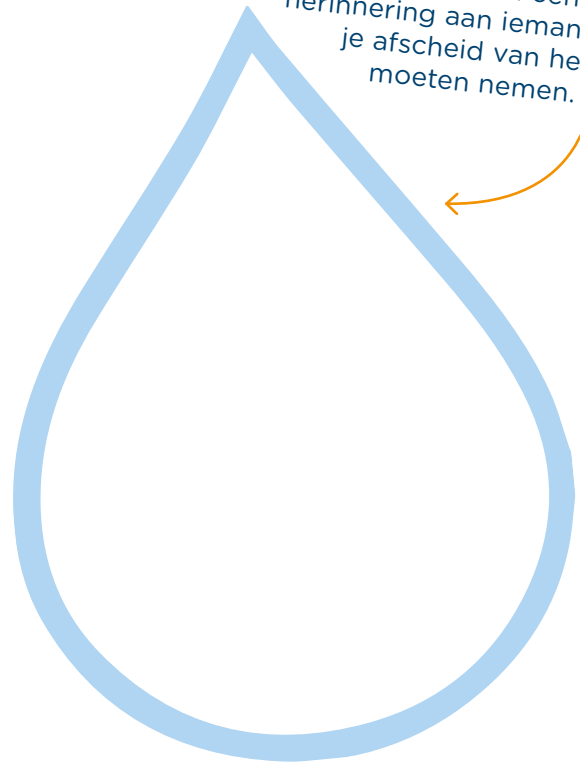

1. Lees onderstaande spreuk en denk er even over na.

**IN IEDERE TRAAAN VAN VERDRIET
SCHUILT EEN MOOIE HERINNERING.**

Wat betekenen deze woorden voor jou?

Teken in de traan een mooie herinnering aan iemand waar je afscheid van hebt moeten nemen.

2. Wat zie je op deze foto?

WANNEER GEBOUWD?	HOE GROOT?	VOOR WIE?

3. Geef wat samen hoort dezelfde kleur.

De overledenen worden herdacht.

Allerheiligen

2 november

Allerzielen

1 november

Het leven van alle heiligen wordt gevierd.

4. Vul in. Kies uit:

euthanasie – spuitje – zelfmoord – leven – dag – denk – zeggen – dokters

- Tip: lees het artikel 'Eigen keuze?'

Wanneer iemand heel ziek is en veel pijn heeft, dan kan die persoon samen met de en geliefden beslissen dat hij of zij niet meer verder wil Zo'n beslissing neem je niet van de ene op de andere, daar je eerst heel goed over na. De dokter geeft de persoon die lijdt een waardoor hij of zij zachtjes sterft. Dat heet Soms stappen mensen die heel ziek zijn of veel verdriet hebben uit het leven, zonder dat aan iemand te Dat heet

5. Wat weet je over begraven en cremeren?

Noteer het in de tabel.

<p style="text-align: center;">BEGRAVEN</p> 	<p style="text-align: center;">CREMEREN</p>
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

6. Nadenkertje: zou jij eeuwig willen leven?

Waarom wel/niet?

.....

.....

.....

7. Een bucketlist is een lijst met dingen die iemand nog gedaan wil hebben voordat hij of zij sterft.

Mensen die weten dat ze bijna doodgaan, maken vaak zo'n lijst.

Maak de 2 zinnen af:

Als ik over 70 jaar doodga, wil ik voor die tijd

Als ik over 7 dagen doodga, wil ik voor die tijd

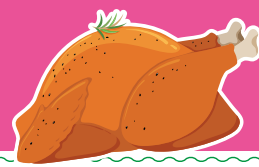
8. Er zijn veel gedichten over afscheid nemen, de dood of iemand missen.

Schrijf zelf een elfje over dit thema.

Een elfje bestaat uit 5 regels en in totaal 11 woorden.

Op de 1ste regel staat 1 woord, op de 2de regel 2 woorden, op de 3de regel 3 woorden, op de 4de regel 4 woorden en op de 5de regel opnieuw 1 woord.

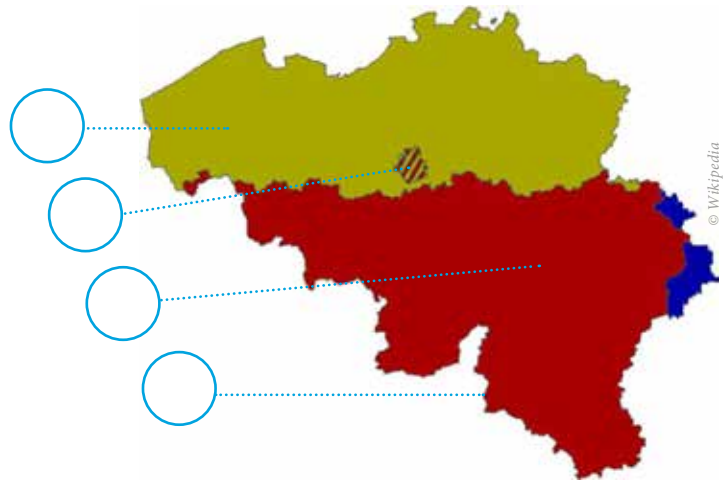
1. Begrijpend lezen

Waarvan is Brussel de staatkundige hoofdstad?

Som op en duid aan op de kaart.

Noteer de letter bij elk lijntje.

- a. _____
- b. _____
- c. _____
- d. _____

2. In het artikel worden 3 aspecten van Brussel belicht.

Verbind met een lijn wat samenhoort.

mascotte •

bijnaam •

culturele specialiteit •

• Kiekenfretters

• strips

• Manneken Pis

3. Vul deze zinnen aan met gegevens uit het Klap-artikel.

De term Kiekenfretters wordt gebruikt sinds de _____ eeuw. In augustus 1356 vond de Slag bij Scheut plaats. In oktober van dat jaar verdreef Everaard 't Serclaes de _____ en de zijnen uit de stad. In 1386 begon een aanslepend gewapend conflict dat eindigde toen in 1388 de _____ de opdracht gaf 't Serclaes in een hinderlaag te lokken en om het leven te brengen.

4. Het middeleeuwse feestmaal van de overwinnaars bestond uit heel veel kip; dat leidde tot de bijnaam kiekenfretters.

Stel je voor dat de maaltijd voornamelijk uit iets anders bestond.

Wat zou dat zijn en hoe klinkt de bijnaam in dat geval?

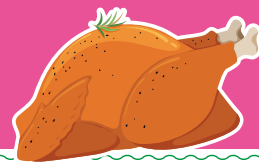

Hebben de inwoners van jouw gemeente een bijnaam?

JA NEE

Welke?

Of kan je er zelf 1 verzinnen? Waarom kies je die naam?

5. Schrijf bij elke foto de naam van het personage.

Foto's Wikipedia

Waarom staat het echte Manneken Pis in een museum?

Vind jij dat een goede oplossing?

JA NEE

Wat zou jij nog kunnen bedenken om het beeldje te beveiligen als het toch langs de straat zou staan?

6. Welke 2 internationaal bekende stripfiguren werden in Brussel bedacht en getekend?

_____ en _____

7. a. In Brussel zie je veel stripfiguren in het straatbeeld.

Geef de 3 plaatsen waar je ze kan tegenkomen.

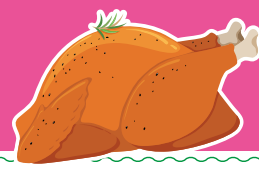
_____, _____ en _____

b. Hoe kan je dat vertalen naar een kamer van een stripfan?

Bedenk minimum 3 mogelijkheden.

Foto Pixels

8. Welke andere bekende gebouwen of plekken in Brussel worden hier omschreven?

Een groot, rechthoekig plein met veel mooie, oude gebouwen eromheen.

Een stalen constructie uit 1958 die bestaat uit 9 bollen.

Hier vond de kerkelijke trouw van ons koningspaar plaats. Het gebouw is wit en stamt uit de middeleeuwen.

9. Creatief schrijven

Schrijf een gelijkaardig artikel over een andere stad of dorp.

Misschien hebben de inwoners van jouw gemeente wel een bijnaam, of zijn er toeristische bezienswaardigheden of andere weetjes.

Je mag ook over een gemeente in de buurt of je favoriete stad in België schrijven.

Sluit aan bij de Klapkrant van november 2022.

Zet een kruisje voor het juiste antwoord.

1. Wanneer is de Kunstendag voor Kinderen?

- a. de derde zaterdag van november
- b. de derde zondag van oktober
- c. de derde zondag van november

2. Wat moeten mensen met diabetes bijnemen?

- a. ijzer
- b. insuline
- c. suiker

3. Wat is er sinds 2021 veel duurder geworden?

- a. water en elektriciteit
- b. gas en water
- c. gas en elektriciteit

4. Waar mogen Plop, K3, Mickey Mouse en andere kinderfiguren **niet** meer op staan?

- a. verpakkingen van speelgoed en boeken
- b. verpakkingen van ongezond eten
- c. reclame voor Plopsaland

5. Wat is een hunebed?

- a. Een grafkelder van 5000 jaar oud voor belangrijke personen.
- b. Een grafkelder van 5000 jaar oud voor reuzen.
- c. Een grafsteen op een begraafplaats.

6. Op Allerheiligen en Allerzielen ...

- a. worden heel wat mensen begraven.
- b. bezoeken heel wat mensen een begraafplaats.
- c. branden heel wat mensen een kaarsje thuis.

7. Kan Marjan, de rouwtherapeute, beter omgaan met verdriet?

- a. Natuurlijk, het is haar job.
- b. Soms, het hangt er vanaf hoe groot het verdriet is.
- c. Nee, het is voor haar net zo moeilijk.

8. Wanneer wist NASA of de missie van DART geslaagd was of niet?

- a. Dat wisten ze meteen na de botsing.
- b. Een paar dagen later wisten ze dat al.
- c. Een paar weken later wisten ze dat pas.

9. Wat gebeurt er als je kooldioxide in water doet?

- a. Je krijgt spuitwater.
- b. Je krijgt troebel water.
- c. Er gebeurt niets.

10. Welke Brusselse held verdedigde de stad in de middeleeuwen?

- a. de graaf van Vlaanderen
- b. Everaard t'Serclaes
- c. Manneken Pis

Foto Pexels

Foto Pexels

Foto Pexels